

เมื่อหอประชุมกลายเป็นที่พักพิง ในวันที่ชาวลาดกระบังเผชิญวิกฤตน้ำท่วม

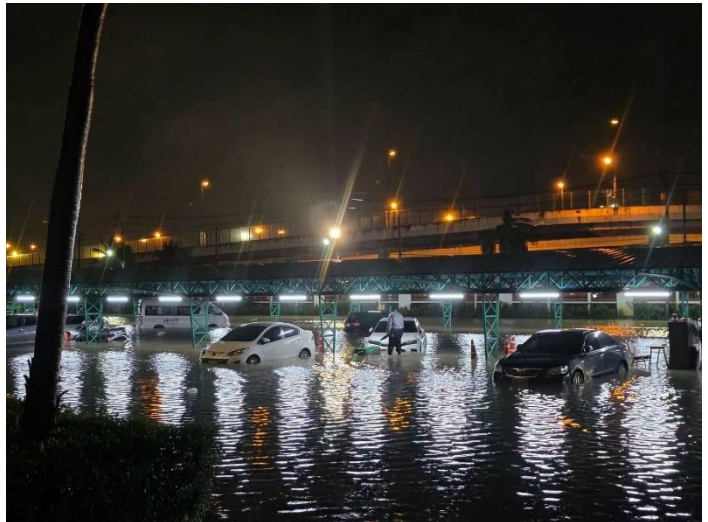
บทความ โดย วรกร บุญเจริญ สำนักงานสื่อสารองค์กร

หอประชุมเจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ (วร บุนนาค) เป็นหอประชุมขนาดใหญ่ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) ที่สามารถรองรับผู้คนได้มากถึง 5,000 ที่นั่ง แต่สถานที่แห่งนี้ไม่ได้เป็นเพียงสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมเท่านั้น สถานที่แห่งนี้ยังเป็นพื้นที่ที่อยู่ในทุกช่วงเวลาสำคัญของผู้คน ทั้งความฝัน ความหวัง ความสำเร็จ และการดูแลชีวิตในยามวิกฤต ตั้งแต่การเป็นพื้นที่แห่งความภาคภูมิใจในวันสำคัญของบัณฑิต อย่างพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ไปจนถึงการจัดตั้งศูนย์บริการฉีดวัคซีน COVID-19 พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ณ วันที่ 30 กันยายน 2569 วันที่บทความเรื่องนี้กำลังถูกบันทึกขึ้นท่ามกลางผืนน้ำที่ยังคงปกคลุมหลายพื้นที่ของ สจล. และลาดกระบัง ภาพของหอประชุมเจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ (วร บุนนาค) แตกต่างไปจากเมื่อต้นเดือนอย่างสิ้นเชิง จากพื้นที่จัดงานหลักของงาน “KMITL Expo 2026 ลาดกระบังนิทรรศน์ 2569” ที่เต็มไปด้วยผู้คน งานวิจัย และนวัตกรรม วันนี้พื้นที่แห่งเดิมได้กลายเป็นศูนย์พักพิงสำหรับผู้ประสบภัยน้ำท่วม และเป็นศูนย์กลางของความช่วยเหลือจากหลายภาคส่วน

ในขณะเดียวกัน สถานการณ์น้ำท่วมภายในและโดยรอบของ สจล. ยังคงไม่คลี่คลาย ศูนย์บริหารจัดการภัยพิบัติและความปลอดภัย สจล. โดยสำนักวิจัยนวัตกรรมการเมืองอัจฉริยะ (SCiRA) สำนักบริหารข้อมูลดิจิทัลพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (KDMC) และสำนักงานบริหารทรัพยากรกายภาพและสิ่งแวดล้อม รายงานสถานการณ์แสดงให้เห็นว่ายังมีน้ำท่วมขังในหลายจุด ทั้งบริเวณโซน A คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ KOSEN KMITL ทางเข้าสำนักงานอธิการบดีฝั่งถนนฉลองกรุง หน้าโรงเรียนสาธิตฯ สนามกีฬากลาง ย่านหอพักนักศึกษา โซน B คณะบริหารธุรกิจ ช่วงโค้งคณะวิทยาศาสตร์ โซน C คณะเทคโนโลยีการเกษตร สำนักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (KLLC) โซน D คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ คณะวิศวกรรมศาสตร์ ตลอดจนพื้นที่โดยรอบอีกหลายแห่ง

ภาพบริเวณโซน A สจล.

ภาพบริเวณโซน B สจล.

ภาพบริเวณโซน C สจล.

ภาพบริเวณโซน D สจล.

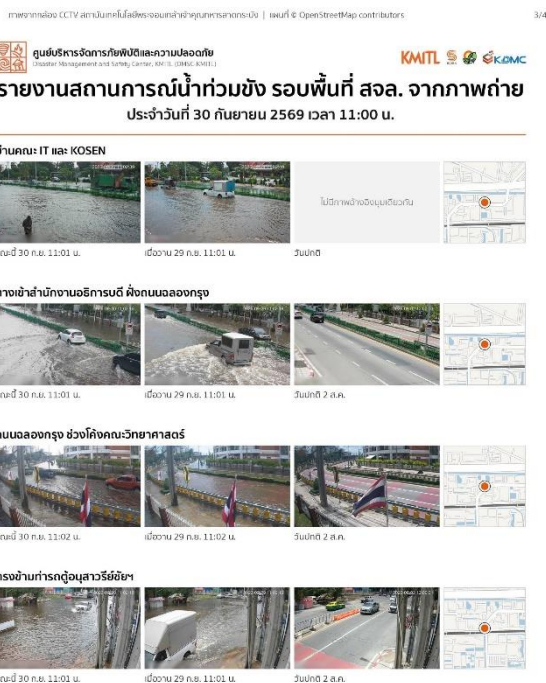

ภาพบริเวณโดยรอบ สจล.

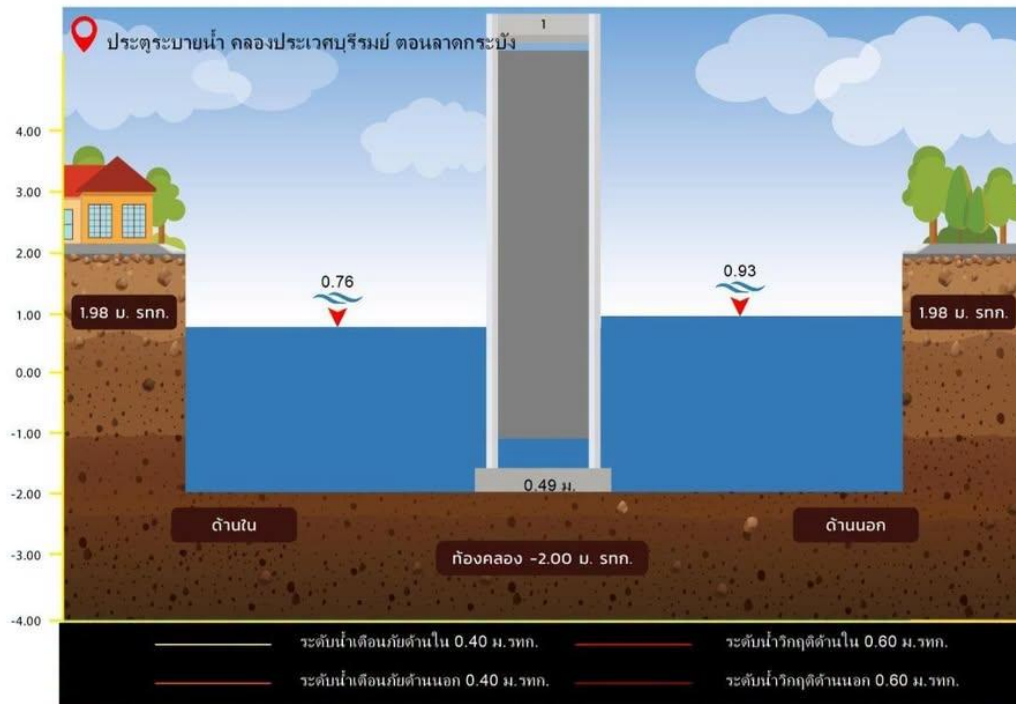

ภาพจากกล้อง CCTV ระหว่างวันที่ 29-30 กันยายน แสดงให้เห็นว่ามีน้ำท่วมขังต่อเนื่องในหลายพื้นที่ แม้ในบางช่วงฝนจะเริ่มเบาบางลงแล้วก็ตาม แต่อีกปัจจัยสำคัญคือระดับน้ำบริเวณคลองประเวศบุรีรมย์ที่ยังคงต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด โดยข้อมูลระดับน้ำบริเวณคลองประเวศบุรีรมย์ เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2569 แสดงค่าระดับน้ำอยู่ที่ 0.93 และ 0.76 เมตรเทียบกับระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยมีส่วนต่างประมาณ 17 เซนติเมตร สะท้อนให้เห็นว่าสถานการณ์น้ำในระบบคลองยังคงต้องได้รับการติดตามอย่างใกล้ชิด

ภาพรายงานสถานการณ์น้ำท่วมขัง รอบพื้นที่ สจล. จากกล้อง CCTV สจล.

ข้อมูลระดับน้ำ วันที่ 29/09/2569 19:35

◀ คลองประเวศบุรีรมย์: ปตร.คลองประเวศฯ-กรมชลฯ
คลองประเวศบุรีรมย์: ปตร.คลองประเวศฯ-วัดกระทุ่มฯ ▶

จากสถานการณ์ดังกล่าว สจล. ได้เปิดบริการให้ประชาชน นักศึกษา และบุคลากร สามารถตรวจสอบสภาพการจราจรบนถนนคลองกรุงและสถานการณ์น้ำท่วมขังรอบพื้นที่ผ่านภาพสดจากกล้อง CCTV บน YooNee! App เพื่อประกอบการวางแผนการเดินทางและลดความเสี่ยงในการสัญจร

ฝนที่ตกอย่างต่อเนื่องทำให้ลาดกระบังกลายเป็นพื้นที่วิกฤต

หลังฝนตกหนักต่อเนื่องตั้งแต่วันที่ 25 กันยายน 2569 หลายพื้นที่ทางฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะพื้นที่เคหะร่มเกล้าและลาดกระบังเกิดน้ำท่วมขังอย่างหนัก บางจุดมีรายงานระดับน้ำสูงถึงระดับคอ ส่งผลกระทบต่อบ้านเรือน ทรัพย์สิน การเดินทาง และการใช้ชีวิตของประชาชน

ท่ามกลางสถานการณ์ที่รุนแรงขึ้น สจล. ได้จัดตั้งศูนย์บริหารจัดการภัยพิบัติและความปลอดภัย (บภค.สจล.) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการประสานความช่วยเหลือ ก่อนเปิดหอประชุมเจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ (วร บุนนาค) เป็นศูนย์พักพิงหลัก พร้อมจัดตั้งวอร์รูมเพื่อประสานการทำงานร่วมกับสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

พื้นที่ภายในหอประชุมถูกปรับให้รองรับทั้งการพักอาศัย อาหาร น้ำดื่ม สิ่งของจำเป็น และการดูแลด้านสุขภาพ โดยโรงพยาบาลพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร สจล. ร่วมกับกรุงเทพมหานครและกรมการแพทย์ วางระบบดูแลสุขภาพประชาชนภายในศูนย์พักพิง ในขณะเดียวกันสำนักงานเขตลาดกระบังร่วมดำเนินการลงทะเบียนและแบ่งพื้นที่ที่หอประชุมออกเป็น 4 โซน ได้แก่ ประชาชนทั่วไปทุกช่วงวัย ประชาชนที่มีสัตว์เลี้ยง ประชาชนที่มีโรคเรื้อรัง และผู้ป่วยติดเตียงพร้อมญาติ เพื่อให้การดูแลสอดคล้องกับความต้องการของผู้พักพิงแต่ละกลุ่ม

ภาพภายในหอประชุม

จากบุคลากร สจล. สู่ “อาสาสมัคร”

เมื่อเกิดเหตุการณ์น้ำท่วม หลายคนกลับมาเจอกันอีกครั้ง ในบทบาทที่เปลี่ยนไปจากเดิม ชาว สจล. ทั้งอาจารย์ นักศึกษา และบุคลากร ผันตัวมาเป็น “อาสาสมัคร” เข้ามาช่วยกันดูแลที่ศูนย์พักพิง ตั้งแต่การลงทะเบียน จัดพื้นที่ แจกจ่ายอาหารและสิ่งของ ไปจนถึงการดูแลด้านสุขภาพ โดยเฉพาะผู้สูงอายุ เด็ก ผู้ป่วย ประชาชนกลุ่มเปราะบาง และสัตว์เลี้ยงที่อพยพมากับเจ้าของ

ภาพที่เกิดขึ้นภายในศูนย์พักพิงจึงไม่ได้มีเพียงผู้ประสพภัยที่เข้ามาได้รับความช่วยเหลือ แต่ยังมีคนอีกจำนวนมากที่คอยดูแลอยู่เบื้องหลัง และความช่วยเหลือไม่ได้หยุดอยู่เพียงภายในหอประชุม

ทีมงานของ สจล. ได้นำอาหาร น้ำดื่ม และสิ่งของจำเป็นออกไปส่งต่อยังพื้นที่พักอาศัยของนักศึกษา และชุมชน ทั้งชุมชนหัวตะเข้ วัดพลมานีย์ ซอยเก๊ก RNP วิศวะการ์เด็น KL Villa รวมถึงพื้นที่ฝั่งถนนลาดกระบัง โดยมีทั้งเรือไฟฟ้าและอุปกรณ์สนับสนุนจากภาคเอกชนเข้ามาช่วยในการลงพื้นที่อย่างเต็มที่

พร้อมทั้งจัดหารถรับส่งนักศึกษาไปยัง Airport Rail Link และรถ 6 ล้อวนรับนักศึกษาในพื้นที่โดยรอบสถาบัน เพื่อช่วยให้ผู้ที่จำเป็นต้องเดินทางสามารถออกจากพื้นที่ได้อย่างปลอดภัยมากขึ้น

ภาพการช่วยเหลือผู้ประสพภัย

ความช่วยเหลือเดินทางมาจากทุกทิศทาง

ศูนย์พักพิงแห่งนี้ไม่ได้เกิดขึ้นจากการทำงานของ สจล. เพียงฝ่ายเดียว แต่เป็นพื้นที่ที่ความช่วยเหลือจากหลายภาคส่วนเดินทางมาร่วมใจกัน ทั้งการจัดตั้งโรงครัวพระราชทาน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา อาสาสมัคร ตลอดจนประชาชนทั่วไป ต่างร่วมสนับสนุนอาหาร น้ำดื่ม วัสดุดิบ สิ่งของจำเป็น และสนับสนุนกำลังคน ความช่วยเหลือยังครอบคลุมถึงความหลากหลายของผู้คนในพื้นที่ โดยสภาเครือข่ายด้านมนุษยธรรม สำนักจุฬาราชมนตรี ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ร่วมสนับสนุนอาหารสำหรับนักศึกษาและผู้พักพิงชาวมุสลิมด้วยเช่นกัน

ทุกความช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเป็นอาหารหนึ่งกล่อง น้ำดื่มหนึ่งขวด การลงแรงของอาสาสมัคร หรือการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ จึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบที่ช่วยให้ศูนย์พักพิงแห่งนี้สามารถดูแลผู้คนได้อย่างต่อเนื่อง

ภาพความช่วยเหลือจากหลากหลายหน่วยงาน

จาก พ.ศ. 2565 ถึง พ.ศ. 2569 บทบาทที่ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง

เหตุการณ์ครั้งนี้ไม่ใช่ครั้งแรกที่ สจล. เข้ามามีบทบาทในการรับมือกับสถานการณ์น้ำท่วม ย้อนกลับไปอีกครั้งช่วงเดือนกันยายน 2565 พื้นที่ลาดกระบังเคยเผชิญสถานการณ์ฝนตกหนักและน้ำท่วมขังรุนแรงเช่นเดียวกัน ขณะนั้น รศ. ดร.คมสัน มาลีสี ซึ่งดำรงตำแหน่งรักษาการแทนอธิการบดี สจล. ได้ลงพื้นที่สำรวจสถานการณ์ ก่อนจัดตั้ง “ศูนย์ สจล. ฝ่าระวังน้ำท่วมกรุงเทพฯ ฝั่งตะวันออก” เพื่อทำหน้าที่เป็นจุดประสานระหว่างสถาบัน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเปิดช่องทางให้ประชาชนติดตามสถานการณ์และแจ้งขอความช่วยเหลือ

จาก ศูนย์ฝ่าระวังฯ ในปี 2565 สู่นโยบายในปี 2569 รูปแบบความช่วยเหลืออาจแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ แต่สิ่งที่ยังเหมือนเดิม คือการที่สถาบันการศึกษาและชุมชนโดยรอบยังต้องเผชิญและผ่านวิกฤตไปด้วยกัน

ในอีกมุมหนึ่งด้านการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานของบุคลากรนั้น สจล. ได้ปรับการเรียนการสอนเป็นรูปแบบออนไลน์ เปิดให้บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการปฏิบัติงานจากสถานที่ใดก็ได้ (Work from Anywhere) ในช่วงวันที่ 30 กันยายน – 2 ตุลาคม 2569 โดยสำนักบริหารข้อมูลดิจิทัลพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (KDMC) ได้เตรียมระบบ Microsoft Teams และ Google Meet เพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์น้ำท่วม

เมื่อฝนหยุด แต่วิกฤตยังไม่จบ

แม้ฝนที่ตกจะเบาบางลง ท้องฟ้าที่เคยมีเมฆมืดกลับมาสดใสอีกครั้ง แต่น้ำที่ท่วมขังในหลายพื้นที่กลับยังไม่ลดลง และเมื่อน้ำขังเป็นเวลานาน ผลกระทบที่ตามมาก็ยิ่งเพิ่มขึ้น ทั้งความเสียหายต่อบ้านเรือนและทรัพย์สิน ปัญหาด้านสุขอนามัย ความเจ็บป่วย และอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน

สถานการณ์ครั้งนี้จึงนำไปสู่คำถามที่มากกว่าการรับมือเฉพาะหน้า และไม่ควรจบลงเพียงคำว่า “ถอดบทเรียน” เหมือนที่เราเคยได้ยินหลังผ่านวิกฤตในหลาย ๆ ครั้ง หากบทเรียนเหล่านั้นไม่ถูกนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ประชาชนมองเห็นและสัมผัสได้จริง

สิ่งสำคัญอาจไม่ใช่เพียงการรู้ว่า ปัญหาครั้งนี้เกิดจากอะไร หรือหน่วยงานใดควรทำอะไรให้ดีขึ้น แต่คือหลังจากน้ำลดลงแล้ว จะมีอะไรเปลี่ยนแปลงไปบ้าง ทั้งระบบการป้องกัน การระบายน้ำ การประสานงานระหว่างหน่วยงาน และที่สำคัญการเตรียมพร้อมรับมือกับฝนที่อาจรุนแรงขึ้นในอนาคต

ท้ายที่สุด บทเรียนจะมีความหมาย ก็ต่อเมื่อเราได้เห็นผลลัพธ์จากสิ่งที่ได้เรียนรู้ และคำถามหลังจากเหตุการณ์นี้ จึงไม่ใช่แค่ว่า “เราได้เรียนรู้อะไร” แต่คือ “ครั้งต่อไป จะมีอะไรที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม”